

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
– НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ У ОДГОВАРАЈУЋЕМ САСТАВУ –

Научно-стручно веће за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу Одлуком бр. 8/18-01-011/08-009 од 2. 12. 2008. године именовало је Комисију за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу Правно-економску научну област на Правном факултету у Нишу, у саставу: др Владимир Серјевић, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник; др Александра Јовановић, редовни професор Правног факултета у Београду; др Драгослав Китановић, редовни професор Економског факултета у Нишу; и, др Бобан Стојановић, редовни професор Економског факултета у Нишу.

Конкурсни материјал преузет је 15. 12. 2008. године. После прегледа пријаве на конкурс и приложеног материјала уз пријаву, те извршене анализе у смислу члана 3. поменуте Одлуке, Комисија подноси Наставно-научном већу у одговарајућем саставу Правног факултета у Нишу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за избор једног наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу Правно-економску научну област, који је објављен у „Сл. гласнику РС“ бр. 107 од 21. 11. 2008. године, пријавио се један кандидат – др Љубица Николић, ванредни професор Правног факултета у Нишу.

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ И ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

А) Општи биографски подаци

Љубица Николић рођена је 28. јула 1965. године у Нишу. Држављанин је Републике Србије. Њено пребивалиште је у Нишу (улица Рентгенова 6/9). Говори српски, а служи се енглеским и грчким језиком.

Б) Професионална каријера

(1) Кандидат Љубица Николић завршила је основну и средњу школу у Нишу. Студије на Правном факултету Универзитета у Нишу завршила је 1988. године са просечном оценом 8,96. За време студија била је два пута награђивана: Повешћом Универзитета у Нишу као најбољи студент школске 1985/1986. године, а потом и за писани рад на Октобарској смотри стручних радова Универзитета у Нишу 1988. године.

Последипломске студије завршила је на Правном факултету у Београду, где је стекла звање магистра и звање доктора правно-економских наука. Магистарски рад под називом *Берзанско пословање у Југославији* одбранила је 1994, а докторску дисертацију под називом *Вредновање берзанских хартија* 1998. године. Ментор ових њених радова био је професор др Мирољуб Лабус.

Током 2004. године ишла је два пута у иностранство (по недељу дана) ради стручног усавршавања. Боравила је на Факултету за европске студије у Брижу (Белги-

ја), у оквиру *Интензивног семинара о Европској унији*. Затим, боравила је и на Правном факултету у Комотинију (Грчка), у оквиру ТЕМПУС пројекта *Развој програма за европске студије на Универзитету у Нишу*.

(2) Од 1990. године Љубица Николић ради на Правном факултету Универзитета у Нишу. Почела је са радом као асистент-приправник на предмету Политичка економија. На овом предмету изабрана је 1999. године за доцента. Затим, 2004. године изабрана је за ванредног професора у оквиру Правно-економске научне области.

Ангажована је у настави на више предмета. На Правном факултету Универзитета у Нишу распоређена је за извођење наставе: на основним академским студијама, за предмете *Основи економије* (обавезни предмет), *Берзанско право и пословање* (обавезан предмет на правно-финансијској групи) и *Финансијске институције* (изборни предмет); на дипломским академским студијама, за предмете *Међународно финансијско право* и *Право хартија од вредности* (изборни предмети на пословном модулу); као и на докторским студијама, за предмете *Финансијска тржишта*, *Монетарни и фискални систем* и *Економска анализа права* (изборни предмети). У циљу приближавања теоријских сазнања пракси, организује одлазак студената на Београдску берзу.

Поред наведеног, ангажована је и у настави на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, где ради по уговору.

(3) Као наставник Правног факултета Универзитета у Нишу, Љубица Николић је успешно обављала све наставне активности. На основу анкете 68 студената Економског факултета у Крагујевцу, где ради по уговору, њен рад (предавања, испити и квалитет уџбеника *Берзанско право и пословање*) добили су оцену 4,91 од максималне 5.

II ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА

A1) Преглед објављених радова до избора у звање ванредног професора

1. Магистарски рад: *Берзанско пословање у Југославији*, Правни факултет, Београд, 1994.

2. Докторска дисертација: *Вредновање берзанских хартија*, Правни факултет, Београд, 1998.

3. *Поравнање у поступку пред судом удруженог рада*, Научни подмладак бр. 1-2, Ниш, 1989, стр. 55-62;

4. *Решење о наслеђивању*, Научни подмладак, бр. 1-2, Ниш, 1990, стр. 15-25.

5. *Мирољуб Лабус: Савремена политичка економија II део* (приказ), Економика бр. 3-4, Ниш, 1992, стр. 98-100.

6. *Функционисање тржишта капитала*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. XXXI, стр. 161-169.

7. *Настанак Београдске берзе*, Економика бр. 5-6, Ниш, 1995, стр. 157-167.

8. *Обвезнице и њихова тржишта*, Финансије бр. 5-6, Београд, 1998, стр. 408-420.

9. *Приноси и ризици на хартије од вредности*, Зборник радова са VI Милочерског саветовања, Београд, 1998, стр. 279-291.

10. *Место и перспектива Београдске берзе у југословенском финансијском систему*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. XXXVI – XXXVII, Ниш, 1996 / 1997, стр. 140 – 153.

11. *Утицај законске регулативе на приносе и ризике хартија од вредности*, Зборник радова са XII Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 1998, стр. 125-134.

12. *Управљање портфељом хартија од вредности*, Економика предузећа бр. 7-8, Београд, 1998, стр. 459-474.

13. *Организација савремених берзи*, Зборник радова Правног факултета у Нишу бр. XXXVIII-XXXIX, Ниш, 1998/1999, стр. 131-145.

14. *Финансирање јавних предузећа локалне самоуправе емисијом обвезница*, Зборник радова „Имовина и јавни интерес у јавним предузећима локалне самоуправе“, Удружење урбаниста Србије, Београд, 2000, стр. 91-107. За саветовање у Врњачкој бањи априла 2001. године.

15. *Инвестирање у акције – анализа и стратегија*, Зборник радова са XIII Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 10, Том II, Београд, 2000, стр. 609-626.

16. *Улога централне банке на финансијском тржишту*, Зборник радова са X Конгреса правника у привреди у Врњачкој бањи маја 2001, Право и привреда бр. 5-8, Београд, 2001, стр. 314-326.

17. *Инвестициони фондови – атрактивна инвестициона алтернатива*, Зборник радова са XIV Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2001, стр. 205-219.

18. *Заштита инвеститора и очекивани закон о инвестиционим фондовима*, Зборник радова са XI Конгреса правника у привреди у Врњачкој бањи маја 2002, Право и привреда бр. 5-8, Београд, 2002, стр. 316-324.

19. *Инвестициони фондови – могућности и ограничења*, Билтен Г-17 Института бр. 31, Београд, 2002, стр. 5-8. И, Економска политика бр. 2629, Београд, 2002, стр. 29-31.

20. *Значај обвезница јавног сектора*, Зборник радова са XV Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2002, стр. 853-865.

21. *Реформа система финансирања пензионих фондова*, Билтен Г-17 Института бр. 36-37, Београд, 2003, стр. 15-18.

22. *Владимир Серјевић, Љубица Николић: Политичка економија – општа теорија робне производње и друштвено-економског развоја*, СКЦ, Ниш, 2000, XI, 308 стр. (Уџбеник, коауторски рад).

НАПОМЕНА:

Управо наведени радови анализирани су приликом претходних избора кандидата Љубице Николић.

A2) Преглед и краћи приказ објављених радова од избора у звање ванредног професора

После избора у звање ванредног професора Љубица Николић је написала и објавила два самостална уџбеника (за различите предмете), као и шест радова мањег обима.

1. *Основи економије*, прво издање, СПЕКТАР, Ниш, 2004, стр. 387

Овај уџбеник је структурно подељен у три дела и осамнаест поглавља.

У првом делу аутор излаже најважнија питања институционалне економије. После уводног дела – где се говори о појму и предмету економије као науке, и о методолошком приступу – излажу се следећа општа питања: својине као основне институције економских односа; предузећа као профитне организације; тржишта као везе између произвођача и потрошача; као и државне интервенције. Под институцијама подразумева „устаљене везе и правила понашања привредних субјеката, која омогућавају да се економске активности обављају на устаљен и предвидљив начин.“ А као основне економске институције, наводи: „својинска права, уговоре, тржиште и друге.“

Други део има наслов *Микроекономија*. Овде се излажу следећа општа питања: повезаност економских активности; понуда и тражња; ефикасност тржишта; екстерни ефекти и јавна добра; производња и трошкови; тржиште радне снаге; и, потрошачки избор. При томе, стоји констатација да „микроекономија анализира и осветљава ... понашање појединачних произвођача и потрошача, који се налазе у улози продаваца и купаца, на различитим тржиштима: тржиштима појединих роба и услуга, појединих фактора производње и на финансијском тржишту.“

Трећи део уџбеника, под насловом *Макроекономија*, има претензију да прикаже функционисање привреде као целине. Аутор овде посебно истиче следеће области изу-

чавања – друштвени производ, инфлацију, незапосленост и спољну трговину; односно – друштвени производ земље, ефекте задуживања земље и укупни спољни и унутрашњи јавни дуг, промене стопе незапослености у земљи, промене стопе инфлације, платни биланс и монетарни систем. У овом делу уџбеника излажу се следећа општа питања: макроекономски подаци; привреда у дугом року; новац и цене у дугом року; отворена привреда; привреда у кратком року; и, неке дилеме о монетарној и фискалној политици.

2. *Берзанско право и пословање*, прво издање, Five & Co, Ниш, 2008, стр. 283

Овај уџбеник аутор је написао са намером да студентима пружи основна и продубљена знања о безанском пословању и берзанској регулативи. Реч је овде о обимној и сложеној правно-економској области, у нашој земљи и новој области те недовољно истраженој и непознатој. Она је подједнако интересантна – како правним, тако и физичким лицима.

Релевантна питања из поменуто области изложена су, са одговорима, у седам поглавља: увод у финансијско тржиште; акционарско друштво; основне берзанске хартије; институције финансијског тржишта; појам приноса и ризика у вези са берзанским хартијама; портфељ хартија од вредности; и, порески третман хартија од вредности. Комисија прихвата краћи приказ ових поглавља који аутор даје у предговору, када говори о структури текста. Ево тог приказа.

„Прво поглавље, пружа основу студентима за разумевање материје у осталим поглављима. У њему су понуђена основна знања, о: појму, структури, и инструментима финансијског тржишта. Нарочито су објашњени значај и пословање берзи, које јесу најатрактивнији сегмент финансијског тржишта. Део овог поглавља, посвећен је финансијским посредницима. Споменута материја, објашњена је с теоријског аспекта, аспекта упоредне праксе, ко и решења у домаћем позитивном законодавству. Циљ овог поглавља, јесте пружање помоћи студентима, у разумевању основних берзанских појмова, као и институција на финансијском тржишту.

Друго поглавље, посвећено је акционарским друштвима, с обзиром на то да су многа предузећа, као и већина финансијских институција, организована у облику акционарских друштава. С друге стране, акционарска друштва активно учествују на тржишту хартија од вредности. Ова друштва јављају се као елементи, али и као купци берзанских хартија. Најзначајније берзанске хартије јесу акције и обвезнице. О њима се детаљније говори у трећем поглављу, али је у другом поглављу објашњено порекло акција, као хартија од вредности, као и њихова употреба.

Треће поглавље, посвећено је акцијама и обвезницама, с обзиром на то да ове берзанске хартије привлаче највећу пажњу инвеститора. Објашњени су: појам и врсте акција и обвезница, као и пословање овим хартијама. Део поглавља разматра финансијске деривате, који јесу атрактивни финансијски инструменти, на развијеним финансијским тржиштима, али их на домаћем тржишту још увек нема. Последњи део трећег поглавља, посвећен је домаћој регулативи, која се односи на издавање хартија од вредности, и на пословање њима.

Четврто поглавље, написано је с циљем, да студентима објасни улогу и значај основних институција на финансијском тржишту. Детаљније су изложене организација и улога светских, као и домаћих берзи. Разматрани су учесници на домаћем организованом тржишту хартија од вредности. Указано је на улогу Централног регистра хартија од вредности, као и Комисије за хартије од вредности. Последњи део поглавља посвећен је инвестиционим фондовима, који пружају услуге индиректног инвестирања у хартије од вредности, а нарочито су значајни малим инвеститорима.

У петом поглављу, говоримо о приносима и ризицима, који се односе на појединачне берзанске хартије, што ће студентима олакшати разумевање анализе портфеља хартија од вредности, која се врши у шестом поглављу. Објашњено је шта чини принос на конкретне берзанске хартије, јер управо потенцијални приноси привлаче инвеститоре на куповину хартија од вредности. Насупрот потенцијалним приносима на берзанске хартије, постоје пратећи ризици, који могу угрозити ове очекиване приносе. Нарочита пажња, усмерена је на објашњење ризика, везаних за акције, као и оних за обвезнице.

Циљ овог поглавља, јесте пружање помоћи студентима, у разумевању основних фактора, који утичу на вредност берзанских хартија. На основу тога, студенти могу закључити зашто и када инвеститори купују, а када продају, акције и обвезнице.

У шестом поглављу, објашњен је значај портфеља хартија од вредности, као и неке од стратегија управљања овим портфељима. Анализиран је стандардни модел теорије портфеља, који је развио Harry Markowitz, као и модел једног индекса. Значај проучавања портфеља хартија од вредности, проистиче из тога, што се инвеститори најчешће одлучују за куповину више различитих хартија од вредности, и на тај начин формирају свој портфељ. У овом поглављу, указано је на дилеме, с којима се сусрећу инвеститори, приликом формирања портфеља хартија од вредности, и управљања њиме.

Седмо поглавље бави се пореским третманом хартија од вредности, и објашњењем како порези утичу на инвестирање у њих. Највећи део поглавља односи се на опорезивање хартија од вредности, код нас. Објашњено је шта је све предмет опорезивања, у вези с хартијама од вредности. Разлог за писање овог поглавља, налази се у чињеници, да актуелна пореска политика у великој мери утиче на све области инвестирања, укључујући и пословање хартијама од вредности.“

3. *Централни регистар хартија од вредности на домаћем финансијском тржишту*, Зборник радова са међународне научне конференције „Функционисање правног система Републике Србије“, одржане на Правном факултету у Нишу, маја 2006, Центар за публикације Правног факултета у Нишу, 2006, стр. 533-544.

Предмет овог рада је једно од питања из области финансијског права. Аутор овде приказује Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности а.д. Београд. Реч је овде о централној електронској бази података о свим емитентима и власницима хартија од вредности на националном тржишту. Рад има пет под-налова. У њима се говори о следећем: појму централног регистра хартија од вредности; настанку домаћег централног регистра хартија од вредности; улози централног регистра хартија од вредности; и, о рачунима централног регистра и обрачуна трговања. Пети део је закључак.

Институција која се приказује у овом раду има изразити значај за већину правних и физичких лица, као и за привреду наше земље. Хартије од вредности ушле су у наш свакодневни живот и постале инструмент са вишеструком улогом: у њима се може чувати имовина, могу доносити принос у облику камате или дивиденде, као и капитални добитак, могу служити као инструмент економског повезивања и интеграције привредних субјеката и слично. Њихова мобилност или трговина условљена је претходном регистрацијом у Централном регистру, који врши и салдирање остварених трансакција.

4. *Заштита мањинских акционара*, Зборник радова са XIX Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2006, стр. 211-220.

Рад има шест делова. У уводу се истиче потреба заштите мањинских акционара, и наводе општа институционална решења у оквиру Европске уније у вези европског акционарског друштва. Остали делови рада су: мањински насупрот већинским акционарима; права мањинских акционара; заштита акционара и неке одредбе закона о привредним друштвима; принудна продаја и принудна куповина; и, нека решења у Закону о преузимању акционарских друштава.

Предмет излагања јесте важно питање из области привредног права. Права мањинских акционара штите се на више нивоа. Штите се унутар акционарског друштва (путем права на сазивање скупштине, на проверу рада органа друштва, на прозивање на одговорност чланова управе, на контролу пословања, на иступања из друштва и др.). Затим, преко Комисије за хартије од вредности, пре свега против манипулација путем деконцентрације капитала. И најзад, правно, преко правосудних органа. Аутор излаже углавном основне могућности и решења у оквиру нашег законодавства.

Његов приказ у овом раду може послужити акционарским предузећима. И то, да се боље организују, када је реч о утврђивању и обезбеђивању права акционара. С друге стране, може послужити и постојећим и потенцијалним акционарима, у сагледавању права и положаја који имају и који треба да остварују.

5. *Историјат оснивања берзи у југословенским земљама*, Економика бр. 3-4, Ниш, 2006, стр. 131-138. (коауторски рад Љ. Николић и Н. Ранђеловић)

Рад има правно-историјски карактер. Он даје преглед стварања, развоја и рада берзи на тлу некадашње заједничке државе Јужних Словена. Дакле, у периоду до Другог светског рата.

Аутори најпре указују на правне основе оснивања берзи Краљевине Југославије (Закон о јавним берзама Краљевине Србије из 1886. године, Закон о проширењу важности Закона о јавним берзама из 1919. године и Уредба о устројству Министарства трговине и индустрије из 1919. године). Београдска берза основана је 1894. године, почела са радом следеће године и радила до 1951. године. Берза у Загребу основана је 1919. године за трговање робом и вредностима. После тога, основане су и берзе у Новом Саду (1921. године), у Љубљани (1924. године), у Сомбору (1925. године) и Скопљу (1928. године). Њихово окупљање извршено је 1927. године, када је основана Делегација берзи Краљевине СХС.

Приказ оснивања и рада ових берзи, њихових делатности и проблема, представља правно-историјску основу изучавања берзанског пословања у нашој земљи данас.

6. *Финансијски деривати – инструменти који недостају домаћим инвеститорима*, Зборник радова са XX Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 13, Том В, Београд, 2007, стр. 111-125.

Аутор овде приказује суштину и врсте финансијских деривата. То су изведени инструменти, изведнице већ постојећих финансијских инструмената. Користе се на тржиштима економски развијених земаља, док их на нашем тржишту нема. У раду се истиче потреба одређивања – правног оквира за њихову појаву и употребу, као и могућности регулације присуства ових инструмената на тржишту од стране централне банке (како би се избегле негативне последице на тржишне субјекте и тржишна кретања).

Као врсте финансијских деривата приказани су: деривати на хартије од вредности (варант, заменљиве хартије од вредности, опције и фјучерси); опције на акције (col и put); и, опције на берзанске индексе. У посебном наслову приказан је значај опција. Исто тако, посебно, приказано је и тржиште фјучерса. Купо-продаја финансијских деривата врши се из два основна разлога. С једне стране, из разлога смањивања ризика у пословању (од неповољних флукуација цене). И, с друге стране, из разлога остваривања спекулативне зараде (на основу преузимања ризика промене цене).

7. *Опорезивање камата, дивиденди и капиталних добити у вези са домаћим хартијама од вредности*, Зборник радова са XXI Копаоничке школе природног права, Правни живот, Београд, 2008.

Овде се врши приказ једног сегмента пореског права. Тај сегмент је у вези са ширим предметом научно-истраживачког рада кандидата, који се односи на хартије од вредности. Он је значајан због тога што се одражава на инвестиционе одлуке.

Најпре, држећи се правне регулативе, аутор указује на поједине врсте прихода од капитала, као и на обвезнике плаћања пореза на тај приход. Рад није структурно подељен, али се према величини слова у насловима диференцирају два основна дела: опорезивање камате и дивиденде, и опорезивање капиталне добити. Камата је принос по основу зајма и каматоносних хартија од вредности, а дивиденда принос на акције. Капитална добит се остварује као позитивна разлика између продајне и куповне цене.

У раду се даје углавном приказ суштине опорезивања поменутих прихода, али делом и регулативне улоге тог опорезивања.

8. *Европска централна банка – настанак и улога*, за тематски зборник Правног факултета у Нишу, Ниш, 2008. (у штампи).

Свестрани приказ Европске централне банке у овом раду омогућава читаоцу боље разумевање монетарне политике која се спроводи у оквиру Европске уније; и шире, у оквиру дела економски развијеног света.

У посебним насловима, аутор приказује: настанак Европске централне банке; њене основне задатке; органе одлучивања; независност; и, однос Народне банке Србије и Европске централне банке. За стабилност евра надлежна је и одговорна управо ова институција. Она конципира монетарну политику Европске уније. Заједно са централним банкама појединих држава, чини Европски систем централних банака. Националне централне банке имају обавезу да поступају у складу са смерницама и упутствима Европске централне банке.

Тема у овом раду посебно је значајна и због опредељења наше земље за прикључење Европској унији. А у вези с тим, због потребе остваривања монетарне стабилности коју прописује ова заједница (као један од услова за прикључење).

Централна банка наше земље почела је да усклађује свој рад са правилима Европског система централних банака. Она је са Европском централном банком потписала Меморандум о разумевању и Протокол о сарадњи. На основу тога, утврђен је пројекат усклађивања, посебно у следећим областима: контроле банака; монетарних прописа; либерализације кретања капитала; спровођења монетарне политике и формирања девизног курса; вођења монетарне, финансијске и платно-билансне статистике; као и, заштите корисника финансијских услуга.

Б) Преглед објављених радова у смислу чл. 30, ст. 1, тачка 7. Правилника Правног факултета у Нишу о условима, начину и поступку избора у звање наставника; односно, у смислу чл. 13, ст. 1, тачка 7. Ближих критеријума Универзитета у Нишу за избор у звање наставника

1. *Настанак Београдске берзе*, Економика бр. 5-6, Ниш, 1995, стр. 157-167. Категорија рада, ранг: **P61**;

2. *Обвезнице и њихова тржишта*, Финансије бр. 5-6, Београд, 1998, стр. 408-420. Категорија рада, ранг: **P61**;

3. *Утицај законске регулативе на приносе и ризике хартија од вредности*, Зборник радова са XXII Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 1998, стр. 125-134. Категорија рада, ранг: **P52**;

4. *Управљање портфељом хартија од вредности*, Економика предузећа бр. 7-8, Београд, 1998, стр. 459-474. Категорија рада, ранг: **P61**;

5. *Инвестирање у акције – анализа и стратегија*, Зборник радова са XXIII Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 10, Том II, Београд, 2000, стр. 609-626. Категорија рада, ранг: **P52**;

6. *Инвестициони фондови – атрактивна инвестициона алтернатива*, Зборник радова са XXIV Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2001, стр. 205-219. Категорија рада, ранг: **P52**;

7. *Значај обвезница јавног сектора*, Зборник радова са XXV Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2002, стр. 853-865. Категорија рада, ранг: **P52**;

8. *Заштита мањинских права акционара*, Зборник радова са XIX Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2006, стр. 211-220. Категорија рада, ранг: **P52**;

9. *Историјат оснивања берзи у југословенским земљама*, Економика бр. 3-4, Ниш, 2006, стр. 131-138. Коауторски рад. Категорија рада, ранг: **P61**;

10. *Финансијски деривати – инструменти који недостају домаћим инвеститорима*, Зборник радова са XX Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 13, Том V, Београд, 2007, стр. 111-125. Категорија рада, ранг: **P52**;

11. *Опорезивање камата, дивиденди и капиталних добити у вези са домаћим хартијама од вредности*, Зборник радова са XXI Копаоничке школе природног права, Правни живот бр. 11, Том III, Београд, 2008, стр. 771-785. Категорија рада, ранг: **P52**;

НАПОМЕНА: Кандидат овде има четири рада објављена после избора у звање ванредног професора.

4. Јанковић Милан: *Економски и општи-јавни интерес локалних средина – на примеру стамбено-комуналног система Београда*, Финансије, вол. 55, бр. 11-12, стр. 827-848, 2000;

5. Стојановић Биљана: *Компаративна анализа развоја тржишта државних хартија од вредности*, Економска мисао, вол. 33, бр. 1-2, стр. 141-164, 2000;

6. Јевремовић Татјана: *Страна улагања и правни режим хартија од вредности*, Право и привреда, вол. 37, бр. 5-8, стр. 618-628, 2000.

Г2) Подаци о публикацијама у којима су цитирани радови Љубице Николић, који нису обухваћени базом „SCI INDEX“

1. Тодоровић Нада: *Налози брокера и мотиви за посредовање*, Правни живот бр. 12/2008, том IV, стр. 800;

2. Владимир Серјевић: *Основи економије*, СКЦ, Ниш, 2002;

3. Маринковић Срђан: *Финансијско тржиште и финансијске институције у Републици Србији*, Економски факултет у Нишу, Ниш, 2008;

4. Анђелковић Милева, Димитријевић Марина: *Пореско право Србије*, уџбеник у штампани.

Д) Учешће у научним пројектима

Љубица Николић је учествовала као истраживач у више научних пројеката:

1997 – 2001. године у пројекту: *Изграђивање Републике Србије као правне државе*, чији је носилац Правни факултет у Нишу;

2001 – 2006. године у пројекту *Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе*, чији је носилац Правни факултет у Нишу;

2002 – 2003. у пројекту *Праћење институционалних и правних реформи у Србији*, чији је носилац Г-17 Институт; и,

2006. године, почела са радом на пројекту *Приступ правосуђу – инструмент за имплементацију европских стандарда у правном систему Републике Србије*, који финансира Министарство науке и заштите животне средине (чији је носилац Правни факултет у Нишу).

На основу учешћа у овим пројектима, као и рада на ТЕМПУС пројектима које наводимо у делу извештаја V / Д), кандидат је стекла способност да руководи под-пројектима, пројектима и макро пројектима.

Ђ) Награде и признања

У пријави на конкурс, Љубица Николић је навела да је 2002. године добила новчану награду Министарства за науку и технологију, али без прецизирања којим поводом и којом заслугом.

III МИШЉЕЊЕ О НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ РАДОВИМА

Мишљење о уџбенику *Основи економије*.

Уџбеник сваког новог аутора, као и свако ново измењено и дупуњено издање уџбеника, мање-више представља допринос развоју одређене науке. У том смислу, и појава овог уџбеника представља допринос развоју политичке економије или основа економије као науке. Аутор је овде настојао да пружи студентима и јавности модеран или савремени уџбеник.

Ово издање уџбеника има више слабости и недостатака на које укратко указујемо, што може послужити аутору приликом корекције наредних издања.

Прво, Основи економије су пре свега теоријска наука (која се бави уопштавањем економске стварности), што аутор у извесној мери запоставља. У око 45% фуснота које наводи, он се позива на конкретне домаће позитивне законске прописе. Друго, у излагању појединих питања и одговора у вези микро и макро економске стварности не користи у довољној мери туђа искуства (или их наводи и излаже као своја?). На крају књиге нема прегледа или списка коришћене литературе. У фуснотама, приликом приказа економске стварности, стоји позив на само седам научних радника (других аутора) – три домаћа и четири страна. Треће, код систематизације градива има недоследности и нејединства односно понављања. Има недоследности, у смислу да се поједина макро економска питања приказују као питања у области микроекономије (контрола цена, држава и ефикасност тржишта, екстерни ефекти и јавна добра, државно регулисање монопола, неједнакост доходака и државна политика). Нејединство и понављање односи се на излагање појединих питања на више места (јавна добра, екстерни ефекти, монополи, редистрибуција доходака, буџетски дефицит, привредни раст). Оно проистиче пре свега из посебног истицања институционалне економије и њеног довођења у ранг микро и макро економије, што је погрешно; основна питања у вези институција економске стварности саставни су део микро и макро економије. И четврто, има питања која нису изложена, као и питања која су неадекватно изложена (површно и неповезано).

Комисија верује да ће поменуте слабости и недостаци бити превазиђени. То јест, верује да ће кроз наредна издања, уз измене и допуне, овај уџбеник добити на квалитету и служити за понос аутору и Факултету.

Мишљење о уџбенику Берзанско право и пословање.

Овај уџбеник један је од првих и водећих у својој области. За њега се може рећи да је елемент језгра или импулса развоја науке о берзанском праву и берзанском пословању у нашој земљи. Његов значај огледа се и у томе што пружа изузетан допринос унапређењу економске стварности (појединачно и у целини) и, на основу тога, допринос привредном и друштвеном развоју.

Он се може посматрати са теоријског и позитивно-правног аспекта. Позитивно-правни амбијент подложен је мање-више сталним променама. У вези с тим, аутор и наглашава да се у овом уџбенику даје пресек регулативе. Сигурно је да ће, у наредним издањима, он пратити ове промене.

Испред садржаја, дат је преглед актуелних домаћих закона који су коришћени код приказа берзанског права. Међутим, недостаје преглед коришћене литературе за теоријски део. У фуснотама уз текст на страницама књиге аутор се позива шеснаест пута на стране ауторе и изворе података, као и шест пута на домаће ауторе. На основу тога може се рећи да аутор у раду не користи довољно туђа искуства.

Ипак, наведене примедбе не доводе у питање и не умањују претходно изнето мишљење Комисије. Аутор се дуго и комплексно бави питањима берзанског права и пословања, највећи део његових укупних радова је из ове области и области финансијског права, па су његови резултати у приказаном уџбенику неспорни.

Мишљење о осталим радовима.

Сви остали радови кандидата углавном су из области берзанског права и пословања, и финансијског права. Објављивани су пре свега у публикацијама високог ранга, односно саопштавани су и објављивани у целини на скуповима међународног значаја. Усмерени су на питања и проблеме нове привредно-правне области која је постала изузетно значајна са приватизацијом и развојем организованог тржишта. Реч је о берзи као организованом тржишту, пре свега хартија од вредности. Љубица Николић се својим радовима у овој области сврстала међу водеће научне раднике.

Шире посматрано, радови кандидата Љубице Николић јесу:

- радови из уже Правно-економске научне области, која се изучава и предаје на Правном факултету у Нишу, као и
- радови који утичу на развој научне мисли у овој научној области.

IV ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ У РАЗВОЈУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА НА ФАКУЛТЕТУ

У пријави, Љубица Николић наводи да је на Економском факултету у Крагујевцу, где ради по уговору, под њеним менторством одбрањено 10 завршних или дипломских радова.

На Правном факултету Универзитета у Крагујевцу била је члан у комисијама за оцену и одбрану магистарских радова. Истиче, још, и следеће: дана 2. 10. 2007. године одређена је за члана комисије за оцену подобности теме за израду магистарског рада под називом *Финансијско правни оквири придруживања Републике Словеније и Републике Србије Европској унији*; дана 29. 5. 2008. године одређена је за члана комисије за оцену и одбрану ове тезе; а, дана 25. 1. 2008. године, одређена је за члана комисије за оцену и одбрану магистарске тезе под називом *Примена пореза на додатну вредност у пореском систему Републике Србије*.

Комисија указује да би Љубица Николић у овој области остварила и много веће резултате, да је на катедрама за Правно-економске науке државних Правних факултета (изузев у Београду и, можда, у Новом Саду) било доктораната.

V ПРЕГЛЕД ЕЛЕМЕНАТА ДОПРИНОСА АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

А) Учешће у наставним активностима које не носе ЕСПБ бодове

Љубица Николић организује и води студенте на Београдску берзу, где их упознаје са практичним аспектима појединих питања из области берзанског права и берзанског пословања.

Б) Учешће у раду тела Факултета и Универзитета

Кандидат је више пута био члан различитих комисија на Факултету, посебно комисије за упис нових студената и комисије за израду нових наставних планова.

В) Руковођење активностима на Факултету и Универзитету

У периоду 2002 – 2003. године Љубица Николић је обављала функцију управника Центра за публикације Правног факултета у Нишу.

Затим, у периоду 2006 – 2007. године обављала је функцију управника Рачунског центра Правног факултета у Нишу.

Г) Организација и вођење научних конференција и скупова

Кандидат Љубица Николић била је члан Програмског одбора за организацију међународне научне конференције „Функционисање правног система Републике Србије“, која је одржана 18. маја 2006. године на Правном факултету у Нишу.

Д) Учешће у ван-наставним активностима које доприносе угледу и статусу Факултета и Универзитета

Од 2002. године Љубица Николић је радила на два ТЕМПУС пројекта:

- током 2002 – 2006. године, на пројекту „Развој програма за европске студије на Универзитету у Нишу (чији је носилац The Macedonia University of Thessalonica, Greece); и

- током 2005 – 2008. године, на пројекту последипломских студија из области европских интеграција – POGESTEI (чији је носилац Правни факултет Универзитета у Марибору, Словенија).

Њен рад на овим пројектима, и у вези с тим путовање у иностранство, имао је и карактер учешћа у међународној сарадњи.

НАПОМЕНА: И учешће у научним пројектима кандидата, приказано у делу II / Д), може се сматрати као допринос академској и широј заједници; конкретније, као допринос активностима које побољшавају углед и статус Факултета и Универзитета.

Ђ) Креативна активност као израз професионалног достигнућа и доприноса унапређењу Универзитета као заједнице учења

Као креативну активност и достигнуће кандидата у овом смислу наводимо њен уџбеник „Берзанско право и пословање“. Образложење у вези с тим дато је у III делу овог извештаја који носи наслов МИШЉЕЊЕ О НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ РАДОВИМА.

На основу изложеног у овом делу извештаја Комисија закључује да Љубица Николић има позитиван допринос академској заједници.

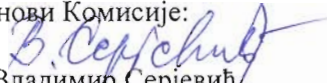
VI ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР

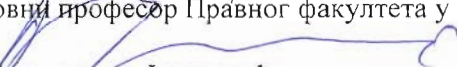
На основу свега изложеног у овом извештају Комисија је мишљења да учесник на конкурс др Љубица Николић, ванредни професор Правног факултета у Нишу, испуњава све услове за избор у више звање. То јест, испуњава услове утврђене: чл. 64 Закона о високом образовању; чл. 118 Статута Универзитета у Нишу; чл. 90. Статута Правног факултета у Нишу; чл. 4, 6, 30 и 33 Правилника о условима, начину и поступку избора у звање наставника Правног факултета у Нишу; као и, чл. 3 и 13 Ближих критеријума за избор у звања наставника Универзитета у Нишу.

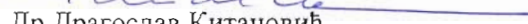
Према томе, Комисија у саставу: др Владимир Серјевић, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник; др Александра Јовановић, редовни професор Правног факултета у Београду; др Драгослав Китановић, редовни професор Економског факултета у Нишу; и, др Бобан Стојановић, редовни професор Економског факултета у Нишу – има част и задовољство – да **предложи** Изборном већу Правног факултета Универзитета у Нишу **доношење одлуке о утврђивању предлога за избор др Љубице Николић, ванредног професора Правног факултета Универзитета у Нишу у звање редовни професор за ужу Правно-економску научну област.**

У Нишу, 7. 1. 2009. године

Чланови Комисије:

Др Владимир Серјевић,
редовни професор Правног факултета у Нишу

Др Александра Јовановић,
редовни професор Правног факултета у Београду

Др Драгослав Китановић,
редовни професор Економског факултета у Нишу

Др Бобан Стојановић,
редовни професор Економског факултета у Нишу